

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Învierii Domnului

† IRINEU,

PRIN HARUL LUI DUMNEZEU
ARHIEPISCOP AL ALBA IULIEI

*Cinstitului nostru cler, cinului monahal și bine-credincioșilor creștini
din Eparhia noastră, har și pace de la Dumnezeu,
iar de la noi, părintească binecuvântare!*

Iubiți fii duhovnicești,

A trecut perioada Postului Mare și, după ce am parcurs acest „dumnezeiesc stadion al înfrânării”, am ajuns la sărbătoarea luminată a Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos pe Care „moartea n-a putut să-L țină” (cf. Fapte 2, 24). Conștienți de măreția evenimentului mântuitor, noi, creștinii, ne exprimăm bucuria pascală glăsuind: „Paștile Domnului, Paștile! Că din moarte la viață și de pe pământ la cer, Hristos-Dumnezeu ne-a trecut pe noi, cei ce cântăm cântare de biruință”.

Primind moartea de bunăvoie, Fiul lui Dumnezeu „a purtat păcatele noastre, în trupul Său, pe lemn” (I Pt. 2, 24). Înviiind a treia zi din mormântul Său, El S-a făcut „pârgă (a învierii) celor adormiți” (I Cor. 15, 20). În intervalul dintre moartea ispășitoare de pe Golgota și Învierea lui Hristos, se petrece slăvita și biruitoarea Sa coborâre în iad, adică în locuința celor osândiți. Acest mare adevăr este subliniat de Sfânta Scriptură, de către Sfinții Părinți ai Bisericii și de minunatele cântări ale Penticostarului.

Drept-măritori creștini,

Chiar și atunci când trupul lui Hristos se afla în mormânt, în timpul celor trei zile, iubirea Sa era activă. El a folosit acest timp ca să coboare, cu sufletul Său, până în adâncimile iadului, în abisul morții. Precum arată Sfântul Iustin Martirul, „Domnul, Dumnezeul Cel Sfânt al lui Israel, Și-a reamintit de morții Săi, de toți

aceia care dorm în pământ, și a coborât la ei ca să le spună vestea cea bună a mântuirii”. Icoana ortodoxă a Învierii ni-L arată pe Hristos, al doilea Adam, Omul desăvârșit, aplecându-Se peste un om vechi, spre a-l prinde pe acesta de mâna dreaptă și a-l trage în sus. Acel om vechi este: Adam și Eva care au căzut de la viață, care au locuit „în latura umbrei morții” (Is. 9, 1).

Biserica primară a învățat că Iisus a coborât în locuința celor morți și a predicat Evanghelia patriarhilor, sfinților, profetilor, regilor și martirilor Vechiului Testament, conducându-i pe ei din iad spre Cer. Aceștia erau, într-adevăr, „duhuri-le din închisoare” (cf. I Pt. 3, 19), cărora Mântuitorul le-a oferit vestea cea bună a mântuirii. Sfântul Irineu de Lyon scria astfel: „Pentru acest motiv, Domnul a coborât în regiunile de sub pământ, predicând și acolo venirea Sa și declarând iertarea păcatelor, care este primită de către aceia care cred în El”. Misiunea lui Hristos în iad era de a desăvârși lucrarea Sa mântuitoare. Scopul Său era să vestească mântuirea nu numai celor vii, ci și dreptilor care au murit.

Coborârea lui Hristos în iad, ca Biruitor, reprezintă actul eliberator al lui Dumnezeu. Sfântul Grigorie Teologul afirmă: „Iisus a coborât în iad, dar a salvat sufletele de acolo”. Domnul Se situează pe Sine în fața puterii morții, spre a penetra împărăția morții și a prăda puterea ei. Moartea nu mai este stăpână peste propria sa casă, fiindcă, din momentul când Iisus S-a coborât în iad, El este Stăpânul ei, El este Suveranul atotputernic, Ce ne spune răspicat: „Eu sunt Cel-dintâi și Cel-de-pe-urmă și Cel-viu. Mort am fost și, iată, sunt viu în vecii vecilor, și am cheile morții și pe ale iadului” (Apoc. 1, 17-18). Moartea rămâne încă ultimul dușman pe care omul trebuie în sfârșit să-l învingă (cf. I Cor. 15, 25). Însă, creștinul credincios trăiește întru Domnul Care a biruit moartea (cf. Rom. 14, 7-8).

Domnul nostru S-a coborât în iad ca Biruitor, ca „Începător al vieții” (Fapte 3, 15). El S-a coborât în iad nu ca tovarăș de suferință, ci ca un strălucit Cuceritor. Domnul nostru apare în iad nu ca un prizonier al acestuia, ci ca un puternic Izbăvitor al celor întemnițați în el; nu ca un sclav, ci ca un Stăpân al vieții. În imnuri melodioase, Biserica laudă neîncetat pe Dumnezeu pentru biruința săvârșită de către Mântuitorul nostru prin coborârea Sa în iad. În Vinerea Mare, înainte de *Prohodul Domnului*, I-am cântat lui Hristos: „Când Te-ai pogorât la moarte, Cel Ce ești viața cea fără de moarte, atunci iadul l-ai omorât cu strălucirea Dumnezeirii Tale”.

Mâna care se întinde să prindă mâna lui Adam, totodată, se întinde ca să-i îmbrățișeze și pe urmașii lui Adam, pentru că și noi suntem legați de moarte și ținuți prizonieri de puterea păcatului. Noi, toți, am murit spiritual și am fost aruncați în cele mai îndepărtate unghere ale abisului infernal. Totuși, Mântuitorul Cel Înviat vine la noi ca la oile Sale pierdute. În iubirea Sa milostivă, El coboară ca să ne caute în întuneric și să ne ridice cu Sine. De ne vom coborî în iad, Hristos este acolo (cf. Ps. 138, 8), totdeauna prezent, totdeauna întinzându-Se ca să ne ridice

ÎPS Dr. Irineu Pop

cu El la slava vieții fără de moarte. Din neliniștea pe care o avem în fața morții, ne ridică la o nezdruccinată nădejde în viața înviată. Din frica de viitor, Domnul ne ridică la o bucurie deplină, iar din ostilitatea lumii trecătoare, ne ridică la prietenia durabilă cu Dumnezeu Cel viu.

Iubiți credincioși,

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a declarat anul 2015 ca *An omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi în Patriarhia Română*. Slujirea misiunară a Bisericii este atât de necesară astăzi, când mulți creștini „sunt prinși iarăși în jugul robiei” (Gal. 5, 1), robie cauzată de indiferență și de lenevie spirituală. Păstorii sufletești și monahii, dimpreună cu poporul drept-credincios, au chemarea de a fi mâinile lui Hristos întinse spre această lume marcată de absența credinței, de criză morală, de intoleranță, de opoziție și de lipsuri materiale. Astfel, mulți vor putea simți că Dumnezeu, în Hristos, continuă să coboare în mijlocul iadului nostru, ca să ne ofere iubirea Sa regeneratoare și „adevărul care ne face liberi” (cf. In. 8, 32).

Și în vremea noastră sunt multe „duhuri ținute în închisoare” (cf. I Pt. 3, 19) de către forțele răului, prin lanțurile pasiunilor înrobitoare. Însă Domnul înviat, Marele Eliberator, vine la noi ca să ne scoată afară din întunericul păcatului, din singurătatea suferinței și din abisul înstrăinării de Dumnezeu. Sfântul Ioan Gură de Aur, pe care-l comemorăm în acest an, ne adresează un mesaj încurajator, zicând: „Unde-ți este, iadule, biruința? Înviat-a Hristos, și tu ai fost nimicit. Sculat-a Hristos, și au căzut diavolii. Înviat-a Hristos, și se bucură îngerii. Înviat-a Hristos, și viața stăpânește”. Auzind aceste frumoase cuvinte, să ne umplem de convingerea că „noi suntem mai mult decât biruitori prin Acela Care ne-a iubit” (Rom. 8, 37).

Al vostru către Hristos Domnul rugător,

† IRINEU,

Arhiepiscop al Alba Iuliei